

1. Študenti zo znevýhodneného prostredia a s nedostatkom príležitostí

Študenti so špecifickými potrebami alebo s nedostatkom príležitostí, ktorí boli vybratí na zahraničnú mobilitu v rámci programu ERASMUS+, môžu na základe nasledujúcich informácií požiadať o špeciálny grant.

Grant na špeciálne potreby je doplnkom grantu programu Erasmus+ a **je určený na kompenzáciu zvýšených nákladov súvisiacich s dôsledkami ťažkého zdravotného postihnutia a prekonávania bariér v prostredí** tzv. prekážok v mobilite.

Osoba s nedostatkom príležitostí je potenciálny účastník, ktorému osobný, ekonomický, fyzický, duševný alebo zdravotný stav nedovoľuje zúčastňovať sa na mobilite bez dodatočnej finančnej alebo inej podpory.

Prekážky v mobilite:

Zdravotné postihnutie (ZŤP):

patrí sem fyzické, mentálne, intelektuálne alebo zmyslové postihnutie, ktoré vzájomným pôsobením s rôznymi prekážkami môže niektorým ľuďom brániť v plnej účasti na živote spoločnosti za rovnakých podmienok, aké majú iní ľudia.

Zdravotné problémy:

patrí sem prekážky, ktoré môžu vyplývať zo zdravotných problémov, ako sú vážne ochorenia, chronické choroby alebo akékoľvek iné fyzické alebo mentálne stavy brániace v účasti na programe Erasmus+.

Hospodárske prekážky:

v prípade, že študenti poberajú sociálne štipendium, resp. majú inú hospodársku nevýhodu, ktorou môže byť nízka životná úroveň, nízky príjem a pod.

Sociálne prekážky:

prekážkou môžu byť ťažkosti so sociálnou adaptáciou, ako sú sociálne prekážky vyplývajúce z rodinných pomerov (napr. ak ide o osamelého rodiča alebo sirotu); ak osoba bola alebo v súčasnosti je v ústavnej starostlivosti; obmedzené spoločenské kompetencie alebo sociálna marginalizácia a pod. Taktiež sa tu zaraďujú prekážky súvisiace s diskrimináciou, ktoré sú výsledkom diskriminácie podľa zákona 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).

Ostatné: rôzne typy bariér

patrí sem napr. imigračný status, kultúrne rozdiely a pod. Hoci kultúrne rozdiely môžu vnímať ako prekážky ľudia s akýmkoľvek pôvodom, osobitne môžu uvedené rozdiely vplývať na osoby s nedostatkom príležitostí.

Uvedené kategórie sa budú posudzovať na základe nižšie uvedenej dokumentácie, resp. v závislosti od rozhodnutia VŠM:

Skupina	Popis	Typy podpory	Možnosti preukázania
Zdravotné postihnutie	Za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej len osoba s ŤZP) sa považuje fyzická osoba, ktorej miera funkčnej poruchy je najmenej 50 % (patrí sem aj diabetes a celiakia)	Top-up a reálne náklady (ak nepostačuje top-up)	* preukaz ŤZP, prihláška pre študentov so špecifickými potrebami
Zdravotné problémy	Za osobu so zdravotným problémom sa považuje osoba s chronickým zdravotným ochorením alebo psychiatrickým ochorením	Top-up	* lekárska správa a / alebo štatút študenta so ŠP nie starší ako 90 dní * správa z poradenského zariadenia nie staršia ako 90 dní
Hospodárske prekážky	* nízka životná úroveň, nízky príjem (napr. rodina v sociálnej núdzi) * závislosť od systému sociálneho zabezpečenia (napr. poberateľ sirotského dôchodku, dávky v nezamestnanosti)	Top-up	* sociálne štipendium a / alebo potvrdenie ÚPSVaR o hmotnej núdzi, * rozhodnutie o priznaní soc. štipendia z VŠM
Sociálne prekážky	Ťažkosti so sociálnou adaptáciou: * osamelý rodič s dieťaťom (t.j. osamelá žena / osamelý muž, trvale sa starajú o dieťa mladšie ako 15 rokov) * prekážky súvisiace s diskrimináciou (napr. etnický pôvod a pod.)	Top-up	Podľa situácie: * čestné vyhlásenie, rodný list dieťaťa * právoplatné súdne rozhodnutie o porušení zákazu diskriminácie
Ostatné	Rôzne typy bariér (napr. imigračný status a pod.)	Top-up	Podľa situácie: * dokument preukazujúci udelenie azylu na území SR alebo dokument preukazujúci poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky alebo iných dokladov preukazujúcich túto skutočnosť podľa všeobecne záväzných predpisov * dokument potvrdzujúci status študenta z rodiny s nízkymi príjmami.

Skupina	Popis	Typy podpory	Možnosti preukázania

Prekážky súvisiace s diskrimináciou:

Študentovi / študentke sa uzná dodatočný grantový príspevok v prípade zistenia - preukázania diskriminácie, ak študent preukáže **právoplatným súdnym rozhodnutím, že sa s diskrimináciou stretol/a alebo stretáva, a to v období aktuálneho štúdia na VŠM, respektíve v prostredí mimo VŠM, napríklad v práci, mimoškolskom krúžku, a podobne. Toto obdobie sa musí prelínať s denným alebo externým štúdiom. Obdobie aktuálneho štúdia na VŠM sa definuje dňom registrácie na denné alebo externé štúdium. V prípade, že študent/ka nepreukáže túto skutočnosť, dodatočný grantový príspevok sa mu / jej neuzná.*

2. Finančná podpora pre študentov zo znevýhodneného prostredia a s nedostatkom príležitostí

Pozostáva z doplňujúcej sumy individuálnej podpory pre účastníkov s nedostatkom príležitostí (tzv. „top-up“), pričom v odôvodnených prípadoch, ak grant nebude postačovať, je možné požiadať národnú agentúru o dodatočnú podporu na základe reálnych nákladov (špeciálny grant).

2.1. Individuálna podpora - paušál

Je poskytovaná vo forme navýšenia grantu (top-up) pre určité skupiny osôb (viď tabuľka).

Navýšenie pri dlhodobej mobilite predstavuje príspevok vo **výške 250 € na mesiac**. Študenti s celiakiou a diabetesom nemusia dokladovať využitie špeciálneho grantu.

Navýšenie pri krátkodobej mobilite predstavuje pre účastníkov s nedostatkom príležitostí príspevok vo výške **100 €** v prípade aktivity v rámci fyzickej mobility v trvaní **5 až 14 dní** a **150 €** v prípade aktivity v trvaní **15 až 30 dní**.

2.2. Individuálna podpora – reálne náklady (špeciálny grant)

Je poskytovaná vo forme reálnych nákladov. Je určená na pokrytie dodatočných nákladov, ktoré vzniknú účastníkom s nedostatkom príležitostí v súvislosti s mobilitou v prípadoch, kedy by top - up (paušál) nedokázal pokryť tieto náklady. Tieto náklady sú konkrétne určené na úhradu mimoriadnej finančnej podpory požadovanej pre účastníkov ŽZP - s fyzickým, mentálnym alebo zdravotným postihnutím na umožnenie ich účasti na mobilite, ako aj pri prípravných návštevách a pre sprevádzajúce osoby (vrátane cestovných nákladov a nákladov spojených s pobytom, ak sú opodstatnené a nie sú týmto účastníkom hradené z rozpočtových kategórií Cestovné náklady a Individuálna podpora).

Žiadosť o špeciálny grant + podporné dokumenty sa zasiela Erasmus koordinátorovi a následne na schválenie do Národnej Agentúry (účastník má povinnosť vyúčtovania).

Príklady reálnych nákladov:

- príspevok na prepravu (napr. prenájom špeciálneho motorového vozidla, ak je daná osoba odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, prípadne je takáto preprava zabezpečovaná oprávnenou osobou/obcou/poskytovateľom sociálnych služieb), do/z, ako aj na mieste (napr. ak daná osoba nie je schopná používať verejnú hromadnú dopravu, a to či už z dôvodu fyzických alebo psychických obmedzení);
- príspevok v prípade, ak účastník mobility potrebuje asistenciu alebo opatrovanie (napr. náhrada pre fyzickú osobu, ktorá vykonáva osobnú asistenciu na základe písomnej zmluvy alebo pre rodinného člena v prípade opatrovania);
- príspevok na cestu a ubytovanie pre sprevádzajúcu osobu;
- lekárske procedúry;
- materiálová podpora účastníkov – špeciálne didaktické pomôcky, špeciálne zdravotnícke potreby atď.